

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 15Pc/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121202875
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gabriela Chudovská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3121202875.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15Pc/5/2021

20

Okresný súd Trenčín v konaní pred sudkyňou Mgr. Gabrielou Chudovskou v právnej veci navrhovateľa : A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/X, E., proti manželke: A. F. C., G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, I., o návrhu na určenie neplatnosti manželstva a o vzájomnom návrhu na určenie neplatnosti manželstva, takto

r o z h o d o l :

15Pc/5/2021

19

- I. Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.
- II. Súd vzájomný návrh manželky navrhovateľa **z a m i e t a**.
- III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania o návrhu a vzájomnom návrhu.
- IV. O náhrade trov štátu rozhodne súd samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

15Pc/5/2021

17

1. Návrhom doručeným súdu dňa 05.05.2021 sa navrhovateľ proti manželke domáhal určenia neplatnosti manželstva uzavretého dňa 09.06.2018 v D..
2. Návrh odôvodnil tým, že dňa 10.07.2020 manželka podala návrh na rozvod manželstva, pričom vedené sú viaceré konania aj ohľadom spoločnej maloletej dcéry F.. V týchto konaniach aj pred inými orgánmi manželka uvádza o ňom skutočnosti, ktoré aj časovo zaraďuje do obdobia pred uzavretím manželstva, zavádza dnes a rovnako manželka zavádzala aj vo vyhláseniach spojených s uzavretím

manželstva. Preto má pochybnosti o tom, či jej vyhlásenie o vstupe do manželstva bolo urobené slobodne, určito a zrozumiteľne, a teda či je tento úkon platný. Dôvody možnej neplatnosti manželstva sa dozvedel z podaní manželky, ktoré súdom a iným orgánom adresovala počnúc dňom 10.07.2020. Uviedol, že vyjadrenia manželky, z ktorých usudzuje na neplatnosť manželstva, rozoberie v doplnení návrhu. Ale s prihliadnutím na účel manželstva, na manželkine tvrdenia a jej konanie je zrejmé, že jej vyhlásenie vstúpiť do manželstva s ním nebolo slobodné, vážne, určité a zrozumiteľné. Následne doplnil, že manželka po nástupe na pozíciu právnej čakatelky prokuratúry dňa 01.06.2020 nadviazala okamžite intímny pomer s prokurátorom B. G. B.. Od leta 2020 mu bránila v styku s dcérou, nedodržiavala nariadené neodkladné opatrenia. Vo všetkých konaniach sa manželka o jeho osobe vyjadruje tak, že to svedčí aj z hľadiska vnímania jeho osoby v čase pred uzavretím manželstva, že jej vôľa uzavrieť s ním manželstvo nebola vážna ani slobodná. Tiež následne doplnil, že v septembri 2021 našiel pri upratovaní bytu notes s poznámkami manželky, z ktorých je zrejmé, že boli vytvorené v júni 2017. Kde sú jednak spoločné fotografie, ale aj ostatné obrázky neznámych osôb, ktoré nezodpovedajú ich životu (dieťa v kolíske, snímka z tehotenského sona, tehotenské bruško) a v čase, keď si tieto zápisky manželka viedla, ešte nebola ani tehotná a dcéra ešte ani nebola na svete. V tom čase nemohla byť manželka v poriadku, keď popisuje detaily a skutočnosti, ktoré sa nestali a ani nemohli stať. Písala si skutočnosti v rozpore s realitou, vymýšľala si skutočnosti, ktoré sa podľa jej videnia diali. Navrhovateľ má preto za to, že nemohla byť psychicky v poriadku od počiatku, keď si dokázala vsugerovať a vymyslieť hocičo. Všetko má dopredu premyslené, je schopná čohokoľvek. Je schopná si navodiť akýkoľvek stav, nahradzuje jeho osobu vo vzťahu k dcére, vymyslí si hocičo, aby ho zničila, je schopná aj dcéru vystaviť utrpeniu, hoci si to neuvedomuje. Jej fantázia, výmysly a fabulácie sú následkom niečoho v snahe vymazať ho zo života dcéry. Podľa navrhovateľa ide o bludy vo vnímaní v rozpore s realitou, a preto má za to, že v čase uzavretia manželstva navrhovateľka trpela duševnou poruchou, ktorá mala za následok neplatnosť manželstva. Ani on by manželstvo neuzatváral, ak by uvedené vedel, a preto bol uvedený do omylu.

3. Manželka k návrhu na začatie konania uviedla, že navrhovateľ v ňom ani riadne neopísal rozhodujúce skutočnosti a poukázala na to, že tento návrh podal 13 minút pred začatím pojednávania o rozvoде manželstva. V návrhu navrhovateľ len všeobecne poukázal na nejaké nešpecifikované podania navrhovateľky, ktoré nekonkretizoval a nie je ani jasné, v čom majú vady jej vôle spočívať. Poukázala tiež na to, že z hľadiska vôle je pre posudzovanie platnosti manželstva rozhodujúca len otázka, či pri jeho uzavretí existovala vôľa oboch snúbencov uzavrieť manželstvo alebo nie, teda či si boli vedomí, aký právny úkon robia a aké ním vyvolajú právne účinky. Nie je rozhodujúce, či snúbeneц chcel uzavrieť manželstvo za účelom vzniku trvalého zväzku, alebo či ním sledoval iný cieľ. Motív, ktorý sa sledoval uzavretím manželstva, nemá na platnosť manželstva vplyv. Preto manželstvo môže byť vyhlásené za neplatné len výnimočne, ak by aspoň jeden z manželom netušil, aké právne následky vyvolá, alebo ak by nevedel, že skutočne uzatvára manželstvo, napr. ak by sobáš považoval za žart. V písomnom vyjadrení absolútne poprela, že by manželstvo malo byť neplatné podľa § 14 ods. 1 zákona o rodine a ak by existovali dôvody neplatnosti, museli by o nich vedieť obaja manželia už v okamihu uzavretia manželstva, a teda právo manžela domáhať sa neplatnosti manželstva zaniklo uplynutím jedného roka odo dňa vzniku manželstva.

4. Pri výsluchu navrhovateľ uviedol, že dôvody neplatnosti vyvodzuje z okolností, o ktorých sa dozvedel aj z iných spisov, v iných konaniach, keďže manželka o ňom produkuje tvrdenia, ktoré považujem za klamstvá, ale tieto samé o sebe poukazujú na to, ako v čase uzavretia manželstva vnímala jeho osobu a z nich vyvodzuje, že v danom čase nemohla mať vážnu a slobodnú vôľu vstúpiť s ním do manželstva. Sú to jej subjektívne tvrdenia, ktoré v ňom vyvolali podozrenie o tom, že nemala riadnu vôľu vstúpiť do manželstva, pričom tieto okolnosti, ktoré teraz ona v iných konaniach opisuje, spadajú aj do obdobia rokov 2015 až 2018, čiže aj do obdobia pred uzavretím manželstva. Keď v r. 2021 objavil jej zápisky, vyvolalo to u neho podozrenie aj ohľadom toho, že manželka nemôže byť a nemohla byť duševne v poriadku a ak by o tomto vedel, určite by s ňou do manželstva nevstupoval. Domnieva sa, že trpela duševnou chorobou, pre ktorú nemohla učiniť vážne rozhodnutie a to, ako subjektívne vnímala jeho osobu a ako ho prezentuje v iných konaniach, nasvedčuje tomu, že sú tu dôvody na určenie neplatnosti manželstva. V polovici roku 2018 bol opakovane hospitalizovaný v nemocnici, prepustený bol 7.6., svadba bola 9.6, následne bol opäť hospitalizovaný po svadbe vo J. H. a manželka využila tento jeho nepriaznivý fyzický aj psychický stav, toto ťažšie obdobie, citovo ho vydierala, tlačila na manželstvo, využila toto jeho ťažšie obdobie. Ak by v tom čase vedel, ako ona jeho osobu subjektívne vníma, hoci ňou teraz prezentované tvrdenia považuje v celom rozsahu za nepravdivé a produkované len za účelom dosiahnutia prospechu, určite by si ju za manželku nevzal. Nevedel presne vymedziť, z ktorých

konkrétnych tvrdení manželky vyvodzuje neplatnosť manželstva, pretože je ich mnoho, ale v celom súhrne vypovedajú o tom, že manželstvo nebolo platne uzavreté. Podala na neho desiatky trestných oznámení a aj z toho vyvodzuje, že jej tvrdenia môžu svedčať neplatnosti manželstva.

5. Manželka pri výsluchu uviedla, že ani ona nepoznala zdravotný stav a charakterové vlastnosti svojho snúbenca v čase, keď vstupovala do manželstva. Návrh manžela považovala za obštrukčný, bol podaný 10 minút pred konaním o rozvod a potom týmto návrhom odôvodňoval svoju žiadosť o prerušenie konania o rozvod manželstva. Uviedla, že v čase uzavretia manželstva bola 100 % v poriadku, psychicky aj fyzicky, nikto ohľadom vstupu do manželstva na ňu žiadnou formou nevyvíjal žiaden nátlak, má vysokoškolské právnické vzdelanie a vie, čo znamená vstúpiť do manželstva a vie, aké to má následky. S navrhovateľom sa poznali 01.05.2015, dovtedy sa len registrovali, spoločne začali žiť v polovici roku 2017, dovtedy vzťah nebol oficiálny. Iniciatíva k uzavretiu manželstva vyšla od jej svokra B. C., pamätá si to úplne presne. V 1/2018 zistila, že je tehotná, manžel ju posielal na potrat, povedal, že žiadne decko nechce a ona zúfalá navštívila jeho rodičov, aby sa poradila, čo robiť. Svokor navrhol, že by sa mohli zobrať, pretože chcú, aby dieťa vyrastalo v kompletnej rodine a sľúbil, že to so synom vyrieši. Ona tiež bola za to, aby sa zobrali, chcela, aby dieťa vyrastalo v rodine a tiež dúfala, že manžel po jeho narodení zmení názor. Aj svokra povedala, že bude rada, keď dieťa bude vychované v rodine, idylka sa ale neuskutočnila. Prípravy na svadbu neprebíhali dlho, bola to len komorná svadba s 10 ľuďmi, mali obrad v kostole v D. a obed v H. K.. Zápisnicu podpísali obaja snúbenec a 2 svedkovia, formálne preto považuje uzavretie manželstva za riadne. Jediný dôvod, pre ktorý by teoreticky mohlo byť manželstvo neplatné, je to, že ona pri vstupe do manželstva nepoznala charakterové vlastnosti ani zdravotný stav svojho manžela. Pri obrade obaja povedali áno, ona prisahala na kríž a vymenili si snubné prstene. V čase uzavretia manželstva bola asi v 7. mesiaci tehotenstva, psychicky a fyzicky sa cítila úplne v poriadku. Pred uzavretím manželstva sa nikdy neliečila u psychiatra ani u psychológa. Prvá jej návšteva psychiatra bola v 8/2020. Od uzavretia manželstva do tohto 8/2020, psychiatra ani psychológa nenavštevovala, teraz navštevuje ale psychologické sedenie. Čo sa týka predložených zápisov, nevie presne, kedy vznikli, ale bolo to pred uzavretím manželstva. Ona si zvykla zapisovať svoje sny a túžby, to, čo sa jej snívало, to, čo chcela, aby sa splnilo. Považuje to za normálne. Nebol to klasický denník, kde by si zapisovala spätne to, čo sa udialo, ale zapisovala si sny a prania, to, po čom túžila. Čo sa týka fotiek pri zápisoch nalepených, fotky bábätiok nie sú fotkami dcéry, ani fotka z ultrazvuku nie je dcéra, jediná spoločná fotka je z E.. Pred uzavretím manželstva mala manžela zidealizovaného, sám jej sľúbil, že sa zmení, že prestane piť, že sa bude správať pekne a po uzavretí manželstva sa to iba zhoršilo. Ak aj pred uzavretím manželstva disponovala nejakou jeho čiastkovou zdravotnou dokumentáciou, napriek tomu tvrdí, že nepoznala jeho celkový duševný a zdravotný stav, ničím disponovala pred uzavretím manželstva, ničím až po ňom. Celkovú úplnú informáciu o jeho zdravotnom stave v tom čase ale nemala. Lútuje deň, kedy uzavreli manželstvo a keby sa to dalo zobrať späť, tak to urobí.

6. Dňa 16.02.2022 manželka podala vzájomný návrh, ktorým sa tiež domáhala, aby súd určil manželstvo účastníkov za neplatné. Odôvodnila ho tým, že v roku 2020 jej manžel ukázal viaceré psychiatrické správy a ešte pred svadbou v roku 2018 jej svokor naznačil, že navrhovateľ bol v minulosti liečený na psychiatrii, ale diagnózu nevedela. Bol to pritom svokor B. C., ktorý prišiel s nápadom uzavrieť manželstvo, keď sa dozvedel, že je tehotná. Keď sa navrhovateľ dozvedel, že je tehotná, spustilo to u neho somatické ochorenia. Domnieva sa, že navrhovateľ trpí psychiatrickou diagnózou. Mala za to, že navrhovateľ v čase uzavretia manželstva bol v dôsledku duševnej choroby v takom negatívnom psychickom stave, že v kontexte s presvedčaním svojho otca B. C. nebolo jeho konanie slobodné. Má podozrenie, že otec na navrhovateľa vplýval a neznámym spôsobom ho presvedčil, až donútil s ňou uzavrieť manželstvo. Je predpoklad, že navrhovateľ v tom čase bol aj pod vplyvom viacerých liekov, ktoré vážne ovplyvňovali aj jeho psychiku, a teda tiež mohli mať vážny dopad na jeho schopnosť učiniť vážny právny úkon vstupe do manželstva. Je presvedčená, že navrhovateľ pri uzavretí manželstva konal v duševnej poruche, ktorá ho robila na tento úkon neschopným. Následne k vzájomnému návrhu doplnila, že o tom, že sa otec navrhovateľa angažoval, aby navrhovateľ uzavrel s ňou manželstvo, manželka vedela už pred uzavretím manželstva. Avšak až počas tohto konania v kontexte zistených skutočností o tom, v akom psychickom stave sa navrhovateľa nachádzal, prišla na to, že by toto konanie otca navrhovateľa mohlo byť závažné a že by mohlo vylučovať slobodu vôle navrhovateľa. K vzájomnému návrhu, ktorý bol navrhovateľovi doručený dňa 26.03.2022 sa napriek výzve navrhovateľ písomne nevyjadril. Až v podaní zo dňa 16.06.2022, ktorým namietal znalca a procesný postup súdu, sa čiastočne vyjadril k vzájomnému návrhu a považoval ho za účelový a tvrdenia považoval za vymyslené aj v rozpore s tvrdeniami uvádzanými napríklad vo veci návrhu na určenie výživného na manželku. Pokiaľ

ide o poukazovanie na jeho zdravotný stav a nakladanie s jeho zdravotnou dokumentáciou, podal v tejto veci trestné oznámenie pre neoprávnené nakladanie s lekárskymi správami. Poukazoval na trestné stíhanie manželky a jej partnera aj vo vzťahu k svojej osobe a na to, že už aj dcéra bola neodkladným opatrením zverená súdom do jeho osobnej starostlivosti.

7. Z predložených listín mal súd preukázané, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 09.06.2018 v D.. Zo žiadosti o uzavretie manželstva podanej účastníkmi dňa 09.04.2018 vyplýva, že títo spoločne podali a podpísali písomnú žiadosť o uzavretie manželstva, kde okrem osobných údajov, uviedli dohodu o použití priezvisk a o priezvisku spoločných detí a predložili potrebné doklady k žiadosti. Zo zápisnice o uzavretí manželstva zo dňa 09.06.2018 vyplýva, že manželstvo účastníkov bolo uzavreté pred sobášiacim farárom B. L. M. za prítomnosti dvoch svedkov, pričom zápisnicu podpísala obaja manželia, sobášiaci, zapisovateľ a dvaja svedkovia.

8. Manželstvo účastníkov doposiaľ trvá a ani ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku nebolo rozvedené. Okresnom súde Trenčín sa pod sp.zn. 26P/69/2020 vedie na návrh manželky konanie o rozvod manželstva, ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené. V návrhu manželka opísala, že manželstvo bolo spočiatku harmonické, okrem menších nedorozumení, postupne dochádzalo k častejším hádkam. K vážnemu narušeniu vzťahov došlo po narodení dcéry, manžel bol dlhodobo chorý, čo tiež neprispelo k harmonickému spolužitiu. Postupne sa začali míňať, manžel veľa pracoval a stali sa z nich spolubývajúci. Vo vyjadrení v konaní rozvod manželka poukázala na to, že manžel má narcistickú poruchu osobnosti a poukázala na jeho psychiatrické ochorenie a pri svojom výsluchu sa vyjadrovala v konaní predovšetkým k vzťahu dcéry k navrhovateľovi, pričom neuvádzala skutočnosti, ktoré by svedčali možnej neplatnosti manželstva ani neplatnosťou manželstva v konaní o rozvod neargumentovala.

9. Predložená bola lekárska správa manželky od psychiatria B. F. N. zo dňa 28.08.2020- prvovýšetrenie, kde záver lekára svedčí o tom, že nie sú známky užívania alkoholu a drog, ani laboratórne testy nepotvrdili prítomnosť drog, je plne spôsobilá starať sa o dieťa a nie sú prítomné známky psychotického ochorenia a stav nevyžaduje kontroly u psychiatra. Manželka predložila psychologický posudok o psychickej spôsobilosti na držanie alebo nosenie strelnej zbrane a streliva posudzujúceho subjektu – klinického psychológa B. G. C.- I. F. č. XXXXXXXX vydaný dňa 28.08.2020, v zmysle ktorého je manželka spôsobilá na držanie a nosenie strelnej zbrane a streliva. Zo znaleckého posudku č. K./XXXX znalkyne B. O. F. C., I. z odboru psychológia, odvetvie Klinická psychológia dospelých vyplynulo, že manželka dosahuje skóre intelektových schopností na úrovni ľahkého nadpriemeru, intelektové schopnosti sú nenarušené, prítomnosť organických zmien centrálnej nervovej sústavy možno vylúčiť. Nevykazuje prejavy, ktoré by nasvedčovali na psychotické prežívanie a vnímanie reality. Psychické funkcie nevykazovali žiadne známky forenzne závažného narušenia. Nie je prítomná porucha vnímania. Predložený bol znalecký posudok č. XX/XXXX I. B. K. P., I. z odboru psychológia, odvetvia poradenská psychológia, klinická psychológia detí, dospelých, psychológia sexuality a dopravná psychológia, ktorý obsahuje aj psychologické vyšetrenie manželky, v zmysle ktorého ide o emocionálne a sociálne zrelejšiu osobu, adekvátne sociabilnú, ktorá je v štandardných životných podmienkach schopná racionálne riešiť rôzne situácie bez vytesnenia emócií. V škálach psychických porúch nebolo zistené zvýšené skóre, skóre v škále organického poškodenia centrálnej nervovej sústavy svedčí o neprítomnosti významných znakov poruchy, neboli zistené znaky paranoidity, nie sú prítomné znaky afektivity, ani psychotického ochorenia. Intelektový potenciál bol diagnostikovaný v pásme vysokého nadpriemeru v jej vekovej kategórii. Výkon svedčí o úrovni verbálnej inteligencie, všeobecnej úrovni úsudku a myslenia v strednom až hornom pásme priemeru až mierneho nadpriemeru. V celkovom fungovaní pamäte je výkon v pásme nadpriemeru bez znakov kvalitatívnych porúch v zmysle konfabulácií, ktoré by predpokladali organické poškodenie centrálnej nervovej sústavy. Nie sú manifestné poruchy vnímania, vedomie bez znakov poruchy a psychotických zmien. Myslenie bez porúch a kontakt s objektívnou realitou je zachovaný. Z predloženého znaleckého posudku B. D. Q. z odboru psychiatria a detská psychiatria č. XX/XXXX, ktorý bol zameraný na skúmanie psychologického stavu maloletej dcéry účastníkov F., nevyplývali žiadne skutočnosti svedčiace v prospech existencie duševnej poruchy u niektorého z účastníkov tohto konania.

10. Zo znaleckého posudku spracovaného v tomto konaní znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, B. R. M. č. XX/XXXX, ktorého obsahom sa súd bude zaoberať v ďalších častiach, nevyplývalo, že by účastníci konania trpeli duševnou poruchou, ktorá by mala za následok obmedzenie ich spôsobilosti na právne úkony a ktorá by ich robila nespôsobilou na uzavretie manželstva.

11. Zákonné ustanovenia:

Podľa § 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, (1) Manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom. (2) Účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí. (3) Muž a žena, ktorí chcú spolu uzavrieť manželstvo (ďalej len „snúbenci“), majú vopred poznať navzájom svoje charakterové vlastnosti a svoj zdravotný stav.

Podľa § 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, Manželstvo sa uzaviera súhlasným vyhlásením (ďalej len „vyhlásenie“) snúbencov pred orgánom obce alebo mestskej časti, ktorá vedie matriku (ďalej len „matričný úrad“), alebo pred orgánom registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti (ďalej len „orgán cirkvi“). Snúbenci verejne a slávnostným spôsobom v prítomnosti dvoch svedkov vyhlásia, že uzavierajú manželstvo.

Podľa §6 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, Snúbenci pri uzavieraní manželstva súhlasne vyhlásia, že im nie sú známe okolnosti vylučujúce uzavretie manželstva a že poznajú svoj zdravotný stav.

Podľa § 12 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, (1) Manželstvo nemôže uzavrieť osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony. (2) Osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, môže uzavrieť manželstvo len s povolením súdu. (3) Manželstvo nemôže uzavrieť osoba postihnutá duševnou poruchou, ktorá by mala za následok obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Súd však môže uzavretie manželstva takej osobe povoliť, ak je jej zdravotný stav zlučiteľný s účelom manželstva. (4) Ak uzavrie manželstvo osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo osoba, ktorá trpí duševnou poruchou, ktorá by mala za následok pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, súd rozhodne o tom, že manželstvo je neplatné, aj bez návrhu. (5) Ak bez povolenia súdu uzavrie manželstvo osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, alebo osoba postihnutá duševnou poruchou, ktorá by mala za následok obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, rozhodne súd o neplatnosti tohto manželstva na návrh ktoréhokoľvek z manželov. Súd nerozhodne o neplatnosti manželstva a manželstvo sa stane platným, ak sa zdravotný stav manžela stal zlučiteľným s účelom manželstva.

Podľa § 14 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, (1) Manželstvo je neplatné, ak vyhlásenie o uzavretí manželstva nebolo urobené slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne. (2) O tom, že manželstvo je neplatné podľa odseku 1, súd rozhodne na návrh ktoréhokoľvek manžela. (3) Právo manžela podať návrh na začatie konania o neplatnosti manželstva podľa odseku 1 zanikne uplynutím jedného roka odo dňa, keď sa o dôvodoch neplatnosti manželstva podľa odseku 1 dozvedel.

Návrh navrhovateľa

12. Navrhovateľ sa domáhal určenia neplatnosti manželstva z viacerých dôvodov, primárne tvrdil dôvody podľa § 14 ods. 1 zákona o rodine. Ak sa tvrdila neurčitosť a nezrozumiteľnosť prejavu manželky pri vyhlásení o vstupe do manželstva, treba uviesť, že neurčitosť vyhlásenia by znamenalo, že vyhlásenie bolo vyjadrené síce zrozumiteľne z hľadiska jazykového, ale nejednoznačne (napr. spojením „nie som istá“) a nezrozumiteľnosť vyhlásenia by znamenala, že nie je možné pochopiť a zistiť, čo konajúca osoba vlastne chcela vyjadriť, lebo nie je možné z tohto prejavu zistiť jej vôľu (napr. odpovie neznámym slovom, cudzím jazykom, nejasným pohybom hlavy a pod). Sám navrhovateľ vôbec skutkovo neopísal, v čom tvrdená neurčitosť, nezrozumiteľnosť vyhlásenia jeho manželky mala spočívať, v podstate tieto dôvody nijako skutkovo neopísal, neodôvodnil, a to ani v návrhu, ani pri svojom výsluchu. Tieto dôvody len jednoducho tvrdil, čo samo osebe oslabuje vierohodnosť tohto dôvodu. Nie je jasné, v čom konkrétne navrhovateľ vadu vyhlásenia manželky videl. Žiadna z týchto väd však ani v konaní nevyšla najavo, a to ani zo zápisnice o uzavretí manželstva, keď táto je riadna, podpísaná farárom/zapisovateľom, manželmi aj dvomi svedkami a je možné dôvodne sa domnievať, že tieto osoby by zápisnicu o uzavretí manželstva nepodpísali, pokiaľ by nebolo jasné, či manželka vôbec urobila jasné, určité a zrozumiteľné vyhlásenie o vstupe do manželstva s navrhovateľom, odhliadnuc od toho, že nie je logicky odôvodniteľné, akú by mala manželka motiváciu spôsobiť takúto vadu, najmä ak sa jedná o osobu s vysokoškolským právnickým vzdelaním, s nadpriemerným intelektom, bez duševnej poruchy, so schopnosťou sa bez problémov jazykovo vyjadriť, bez rečovej vady, o osobu, ktorá rozumie slovenskému jazyku a aj v ňom komunikuje a najmä za stavu, keď to bola manželka, ktorej záležalo na tom, aby si ju ako

tehotnú navrhovateľ vzal za manželku. Sama sa vyjadrila pri výsluchu tak, že žiadnu formálnu vadu na uzavretí manželstva nevidí, keď obaja snúbenci odpovedali na otázku, či vstupujú do manželstva slovom „áno“, čo napokon ani navrhovateľ neoznačil ako nepravdivé tvrdenie. Tieto dôvody neplatnosti neboli preukázané. Okrem toho, dôvody neplatnosti spočívajúce v neurčitosti či nezrozumiteľnosti prejavu ktoréhokoľvek snúbenca o vstupe do manželstva sú dôvodmi, ktoré by každému prítomnému pri sobáši, a teda ja navrhovateľovi, museli byť zrejmé už v danom okamihu, teda dňa 09.06.2018. Ak sa tento dôvod neplatnosti manželstva uplatnil až návrhom podaným na súde dňa 05.05.2021, potom je podaný takýto návrh neskoro a nemožno mu vyhovieť z tohto dôvodu. Súd uvedené konštatuje vzhľadom na § 14 ods. 3 zákona o rodine, v zmysle ktorého platí, že právo podať návrh na určenie neplatnosti manželstva z tohto dôvodu zaniká uplynutím jedného roka odo dňa, keď sa o tomto dôvode neplatnosti manželstva dozvedela. Lehota jedného roka na podanie návrhu o určenie neplatnosti manželstva z týchto dôvodov tak uplynula najneskôr v júni roku 2019. Návrh navrhovateľ podal na súde až dňa 05.05.2021, teda oneskorene, až po uplynutí lehoty podľa § 14 ods. 3 zákona o rodine, čo je samo osebe dôvodom na zamietnutie návrhu bez skúmania existencie týchto dôvodov neplatnosti manželstva.

13. Ďalej navrhovateľ tvrdil, že vyhlásenie o vstupe do manželstva manželka neurobila slobodne. Vo všeobecnosti platí, že vyhlásenie je urobené slobodne, ak nebolo vynútené fyzickým nátlakom, psychickým nátlakom, bezprávnou vyhrážkou. Protiprávne donútenie alebo nátlak realizuje druhý snúbenec, alebo tretia osoba so súhlasom druhého snúbenca a nátlak musí smerovať voči snúbencovi, alebo voči jeho blízkym osobám a vyhlásenie o uzavretí manželstva musí byť urobené v priamej súvislosti s vykonaným nátlakom. Súd uvádza, že ani vo vzťahu k tomuto tvrdenému dôvodu neplatnosti navrhovateľ neprodukoval žiadne konkrétne skutkové tvrdenia, ktorými by súdu objasnil, kto, kedy, akým spôsobom a formou mal vynucovať vyhlásenie o vstupe jeho vtedajšej snúbencie do manželstva, keď opäť len dôvod tvrdil bez toho, aby konkrétne opísal v návrhu či pri výsluchu. Manželka pritom vylúčila, že by ktokoľvek na ňu robil akýkoľvek nátlak, že by nevstúpila slobodne do manželstva s navrhovateľom. Opäť, keď to bola ona, ktorej záležalo na svadbe už v čase, keď bola tehotná s navrhovateľom, čoho dôkazom je to, že intervenovala u rodičov navrhovateľa, aby prípadne synovi v tomto smere dohovorili, nedáva žiaden zmysel argumentácia, v zmysle ktorej ju mal niekto nútiť proti jej vôli uzavrieť manželstvo s navrhovateľom. Aj z výsluchu navrhovateľa vyplynulo, že to bola primárne ona, ktorá na svadbe trvala. Potom nie je absolútne logickým a je vylúčeným, aby ju niekto do sobáša musel nútiť verbálnou vyhrážkou, donútením, nátlakom, alebo inou protiprávnou formou. Navrhovateľ sám žiadne konanie iného (resp. seba samého) namierené voči vtedajšej jeho snúbenci s cieľom prinútiť ju v rozpore s jej vôľou k vstupe do manželstva s ním nekonkretizoval a v kontexte zistenia, že iniciatíva na uzavretie manželstva vzišla primárne od manželky, je takéto tvrdenie celkom nelogické až absurdné. Žiaden v konaní vykonaný dôkaz existencii konania, ktoré by vylučovalo slobodu vôle manželky, nesvedčí. Manželka sa v čase uzavretia manželstva podľa svojich slov cítila fyzicky, psychicky v poriadku a netrpela ani v zmysle znaleckého posudku žiadnou duševnou poruchou, ktorá by prípadne ju robila zraniteľnejšou, resp. manipulovateľnou. Navyše snúbenci podali žiadosť o uzavretie manželstva dňa 09.04.2018, manželstvo uzatvárali o dva mesiace neskôr (09.06.2018), počas ktorých teda mali obaja možnosť svoju vôľu riadne premyslieť a definitívne sformovať a zvážiť všetky riziká, výhody aj nevýhody tohto rozhodnutia, čo tiež svedčí len tomu, že vstup do manželstva bol zo strany navrhovateľky dobrovoľný a uvážený a nie narýchlo niekým iným vynútený v rozpore s právom. Z tohto dôvodu manželstvo nemôže byť neplatné.

14. Napokon navrhovateľ tvrdil, že vôľa manželky vstúpiť s ním do manželstva nebola vážna. Opäť však uvedený dôvod tvrdil bez toho, aby konkrétne opísal, čo konkrétne nasvedčuje tomu, že nebola jej vôľa vážna, ako sa takáto jej nevážnosť vôle prejavila a čo jej nasvedčuje. Vážnosť vôle spočíva v skutočnej vôli snúbenca vyvolať právne následky, ktoré zákon o rodine s vyhlásením o uzavretí manželstva spája. Manželka pri výsluchu potvrdila, že si bola vedomá, čo znamená vstúpiť do manželstva, pričom opak si je len veľmi ťažko možné predstaviť (a to u oboch manželov), pokiaľ sa v čase uzavretia manželstva jednalo o osoby s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa, ktorým museli byť známe nielen právne následky vstupu do manželstva v rovine všeobecného poznania, ale aj širšie súvislosti tohto právneho úkonu a jeho účinkov. Opäť nie je žiadne logické zdôvodnenie toho, prečo by nemala mať tehotná snúbencia vážnu a skutočnú vôľu vstúpiť do manželstva s otcom svojho dieťaťa, najmä, ak sama na manželstve za týchto okolností trvala a žiaden logický argument súdu neponúkol ani navrhovateľ. Treba si uvedomiť, že pri hodnotení vážnosti vôle nie je rozhodujúce, či snúbenec chcel uzavrieť manželstvo za účelom vzniku harmonického, trvalého spoločenstva, alebo či jeho uzavretím sledoval iný cieľ (napr. zisk občianstva, trvalého pobytu, iný zisťný dôvod). Z hľadiska vážnosti vôle

je pre posudzovanie platnosti manželstva podstatná len otázka, či pri jeho uzavretí existovala vôľa oboch snúbencov uzavrieť manželstvo alebo nie. To znamená, či obaja si boli vedomí, toho aký právny úkon robia a aké ním vyvolajú právne následky, čo, ako už súd odôvodnil vyššie, nepochybne u oboch manželov bolo splnené. Motív, ktorý uzavretím manželstva snúbenec sleduje, nemá vo vzťahu k neplatnosti manželstva právnu relevanciu. Preto aj ak teraz podľa tvrdení navrhovateľa, jeho osobu manželka vykresľuje tak, že podľa neho si ho nemohla vážne chcieť vziať, uvedené nie je žiaden prejav „nevážnej“ vôle manželky vstúpiť s ním do manželstva, ale prejav vážneho rozvratu manželských vzťahov. Z dôvodu nedostatku vážnosti vôle môže byť manželstvo vyhlásené za neplatné skutočne len výnimočne, ak by sa preukázalo, že aspoň jeden z manželov netušil, aké právne následky vyhlásenie o uzavretí manželstva vyvolá, resp. ak nevedel, že skutočne uzatvára manželstvo, napr. ak považoval sobáš za žart. Ani jeden z vedených príkladov však nie je prípad účastníkov, ktorý o uzavretie manželstva riadne formálne požiadali dva mesiace pred konaním sobáša, následne absolvovali štandardizovaný formálne prísny akt sobášu pred cirkevnou autoritou, a následne sa aj obaja správali ako manželia a tak svojmu zväzku ako k manželskému aj obaja pristupovali a tak ho aj navonok prezentovali. Napokon manželka podala návrh na rozvod manželstva, teda aj to je prejav toho, že jej vôľa určite smerovala k uzavretiu platného manželstva, ktoré riadne a platné manželstvo žiadala súdne rozviesť. Preto je vylúčené, aby jej vôľa uzavrieť manželstvo s navrhovateľom nebola vážna. Ani tento dôvod neplatnosti manželstva nemôže obstať.

15. Navrhovateľ sa domáhal neplatnosti manželstva z dôvodu, že manželka mala trpieť duševnou poruchou, ktorá by mala za následok obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a ktorá ju robila nespôsobilou na uzavretie manželstva (§ 12 zákona o rodine). Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že tento dôvod neplatnosti manželstva nie je daný. O jej dlhodobom normálnom psychickom stave svedčí (okrem znaleckého posudku B. M.) i viacero ďalších dôkazov, a to správa psychiatria B. F. N. zo dňa 28.08.2020, ďalej psychologický posudok o psychickej spôsobilosti na držanie alebo nosenie strelnej zbrane a streliva posudzujúceho subjektu – klinického psychológa B. G. C.- I. F. S. XXXXXXXX vydaný dňa 28.08.2020. O tom, že v prípade manželky ide o osobu bez zjavnej závažnej duševnej poruchy, svedčia aj posudku znalkyň B. O. F. C. a I. B. K. P., I. (obe z odboru psychológia), ktoré obe konštatovali, že nie je prítomné organické poškodenie centrálnej nervovej sústavy, nie sú prítomné znaky paranoidity, nie sú prítomné znaky afektivity, ani psychotického ochorenia, nie sú u nej narušené psychické funkcie, či daná porucha vnímania, je zachovaný kontakt s realitou. V prípade manželky ide o osobu s nadpriemerným intelektom, čo taktiež nesvedčí o nejakej mentálnej retardácii, ktorá by mohla teoreticky byť dôvodom nespôsobilosti na právne úkony. Súd vychádzal prioritne zo znaleckého posudku B. R. M. – znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, č. XX/XXXX vypracovaného v tomto konaní, ktorým v spojení s výsluchom znalca tento dôvod neplatnosti manželstva možno jednoznačne vylúčiť. Znalec mal k dispozícii celý spisový materiál, znalec si vyžiadala zdravotnú dokumentáciu od B. F. N., ktorého ako ambulantného psychiatra navštevuje manželka a sám manželku v októbri 2022 psychiatricky vyšetril. Znalec konštatoval, že manželka nebola doposiaľ ústavne psychiatricky liečená, nebolo preukázané žiadne psychotické duševné ochorenie, ktoré by sa prejavovalo odklonom od reality, prítomnosťou bludných obsahov v myslení alebo porúch vnímania (halucinácií). Netrpela v čase uzavretia manželstva duševnou poruchou, ktorá by mala za následok obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Ani pri psychiatrickom vyšetrení ani na základe 2 psychologických znaleckých vyšetrení a ambulantného psychiatrického sledovania jej nebola nikdy objektivizovaná duševná porucha s odklonom od reality. Pri výsluchu znalec zotrval a odborné vysvetlil, že nezistil u nej také závažné duševné ochorenie, ktoré by vypovedalo o akýchkoľvek zmenách v myslení, vnímaní, alebo vplyve na rozpoznávacie a ovládacie schopnosti. Ak navrhovateľ uvádzal ako dôvod podozrenia na nespôsobilosť manželky uzavrieť s ním manželstvo, písanie si denníka, ktorý nezodpovedal vtedajšej realite, znalec dospel k jednoznačnému záveru, že písanie denník a motivácia k uzavretiu manželstva neboli chorobne motivované. Uvedené vysvetlil znalec aj pri výsluchu tak, že tieto zápisky svedčia skôr o tom, že ide v prípade navrhovateľky o sentimentálnu osobnosť, o jej stave s denným snívaním a prežívaním. Má veľmi živé a temperamentné prežívanie, a preto písanie uvedeného denníka je prejavom jej osobnostných čŕt a nie prejavom duševnej poruchy. Nejde o patológiu v rámci duševných chorôb, ale o prejav povahovej štruktúry a osobnosti, ktorá má denné snenie a plánovanie, ale z odborného hľadiska sa v tom nedá nájsť prejav duševnej choroby. Znalec tiež tento záver odôvodnil tým, že pokiaľ by písanie denníka bolo prejavom duševnej choroby, táto by sa prejavovala aj inak navonok, kedy by sa správala veľmi bizare a zvláštne (mala by bludné predstavy až presvedčenia, ktoré by sa prejavovali aj navonok, napr. nákupom výbavičky, hoc ešte nebola tehotná). Znalec vysvetlil, že takéto zvláštne správanie by si určite všimlo okolie a najmä jej

manžel a z týchto dôvodov, keďže nebol prítomný iný prejav či divné správanie, je písanie si tohto denníka možné uzavrieť iba ako denné snenie, nie však ako chorobu, ktorá by s vyžadovala intervenciu psychiatra. Znalec vysvetlil, že pri hodnotení uvedených zápiskov treba odlišovať psychotické ochorenie, teda také, ktoré je odklonom od reality s bludmi a halucináciami a akcentované osobnostné črty, pričom práve za prejav takýchto osobnostných čŕt je tento denník možné považovať. Ani vedenie takýchto zápisov zo strany manželky preto z odborného hľadiska nemožno považovať za prejav duševnej poruchy, a teda súd mal vykonaným znaleckým dokazovaním jednoznačne vylúčenú existenciu duševnej poruchy manželky, ktorá by mala za následok obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a robila ju nespôsobilou na uzavretie manželstva. Znalec sám manželku psychiatricky vyšetril, jeho závery sú v písomnom znaleckom posudku jednoznačné, zrozumiteľné, vzájomne si neodporujú a znalec mal relevantné podklady, z ktorých vychádzal, keď tiež čerpal z lekárskej správy B. F. N. a tiež sa oboznámil so znaleckými posudkami spracovanými psychologičkami. Okrem toho znalec vyčerpávajúco, odborne, zrozumiteľne a logicky na písomný znalecký posudok nadväzujúco podal ústne dovysvetlenie znaleckého posudku na pojednávaní. Tieto jeho závery pritom korešpondujú aj s ostatnými dôkazmi (najmä psychologické znalecké posudku Q. P. B. F. C.), ktoré tiež nedetekovali z hľadiska svojej odbornosti žiadne znaky psychotického ochorenia. Preto ani nemôže obstať tvrdenie navrhovateľa, že bol ohľadom nepriaznivého duševného stavu manželky v čase uzavretia manželstva uvedený do omylu, pretože žiadne psychotické ochorenie, ktoré by malo vplyv na uzavretie manželstva, v danom čase prítomné u nej ani nebolo. Ani tento dôvod neplatnosti manželstva nebol preukázaný.

Vzájomný návrh manželky navrhovateľa

16. Manželka navrhovateľa sa vzájomným návrhom domáhala rovnako určenia neplatnosti manželstva, ale na základe iných dôvodov ako navrhovateľ, a síce dôvodila tým, že a/ manžel- navrhovateľ trpel v čase uzavretia manželstva duševnou poruchou, ktorá ho robila na uzavretie manželstva nespôsobilým a že b/ navrhovateľ nekonal pri uzavretí manželstva slobode, nakoľko uzavretie manželstva bolo z jeho strany vynútené nátlakom jeho otca B. C.. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že ani vzájomný návrh nie je dôvodný. Čo sa týka tvrdenej neplatnosti manželstva uvedeného pod písmenom a/, vykonaným dokazovaním bola jednoznačne vyvrátená prítomnosť duševnej poruchy navrhovateľa v čase uzavretia manželstva, ktorá by ho robila nespôsobilým na vykonanie právneho úkonu – uzavretia sobáša dňa 09.06.2018. Súd vychádzal zo znaleckého posudku B. R. M. – znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, S. XX/XXXX vypracovaného v tomto konaní, ktorým v spojení s výsluchom znalca tento dôvod neplatnosti manželstva možno jednoznačne vylúčiť. Znalec mal k dispozícii celý spisový materiál, sám si vyžiadal potrebné poklady od B. H., ošetrojúcej psychiatricky navrhovateľa, ktoré podklady súdu aj pre účely posúdenia úplnosti posudku na pojednávaní predložil a jednoznačne konštatoval, že v čase uzavretia manželstva nebolo preukázané žiadne psychotické duševné ochorenie navrhovateľa, ktoré by sa prejavovalo odklonom od reality, prítomnosťou bludných obsahov v myslení alebo porúch vnímania (halucinácií) či chorobne motivovaným správaním a ani nebola zistená duševná porucha, ktorá by mala za následok obmedzenie navrhovateľa na právne úkony. Ani depresívna epizóda, s ktorou sa navrhovateľ ambulantne liečil, nemala žiaden chorobný dopad na uzavretie manželstva dňa 09.06.2018. Ani pri znaleckom vyšetrení navrhovateľa (november 2022) neboli prítomné u navrhovateľa žiadne známky afektívnej či psychotickej dekompenzácie, bludné obsahy ani poruchy vnímania (halucinácie), bol plne orientovaný, adekvátny. Znalec nenašiel známky organickej duševnej poruchy a konštatoval psychiatrický fyziologický nález. Aj pri výsluchu na pojednávaní znalec jednoznačne konštatoval, že nenašiel žiadne také symptómy, ktoré by nasvedčovali tomu, že by v čase uzavretia manželstva navrhovateľ mal forenzne významne ovplyvnené rozpoznávacie alebo ovládacie schopnosti a nemal žiadnu takú diagnózu, ktorá by ho k tomuto úkonu robila nespôsobilým, pričom možnosť prípadnej nespôsobilosti navrhovateľa na tento úkon úplne jednoznačne vylúčil. Znalec celkom vylúčil aj tú možnosť, že by navrhovateľov telesný stav vzhľadom na hospitalizáciu navrhovateľa krátko pred uzavretím manželstva pre somatické ochorenia, mohol spôsobiť zmenu jeho rozpoznávacích a ovládacích schopností, vzhľadom na to, že bol v danom čase prepustiteľný z hospitalizácie domov, a teda jeho stav musel byť stabilizovaný a musel byť plne orientovaný. Ani bežne užívané lieky v medicíne, ktoré má pacient nastavené od lekára, nemohli za tohto stavu ovplyvniť kvalitu vedomia alebo vnímania navrhovateľa. Znalec jednoznačne uzavrel, že nie je možné, aby lekár prepustil z nemocnice pacienta, ktorý by halucinoval, alebo bol zmätený a rovnako tak takýto stav by si nepochybne bola bývala pri akte uzavretia sobáša všimla nielen manželka ako jeho vtedajšia snúbenica, ale nepochybne aj svadobní hostia, pričom žiadne neštandardné správanie vymykajúce sa bežným normám správania sa navrhovateľa pri akte sobáša nebolo manželkou ani len tvrdené.

Znalec celkom vylúčil patologickú zmenu myslenia navrhovateľa v čase uzavretia manželstva, neboli prítomné žiadne odklony od reality, manželstvo nebolo zo strany navrhovateľa chorobne motivované, a to aj z tohto dôvodu, že nebolo zaznamenané žiadne bizarné či nelogické konanie navrhovateľa. Ani po uzavretí manželstva u navrhovateľa nedošlo k žiadnemu výraznému zhoršeniu duševného stavu, k potrebe hospitalizácie, kombinácie antidepresív, či pridaniu antipsychotika, ani znalec pri svojom vyšetrení nezistil duševnú chorobu navrhovateľa, nie je treba odporúčať žiadnu psychoterapiu, psychiatrickú liečbu, úpravu liekov či hospitalizáciu. Súd nemal dôvod nevychádzať z vypracovaného znaleckého posudku, kedy znalec si sám vyžiadal potrebné podklady od ošetrojúcej psychiatricky B. H., ktoré súdu aj predložil (v znaleckom posudku z nich citoval) a sám vysvetlil, že ak by prípadne pre spracovanie posudku bol býval potreboval ďalšie správy, tieto si vyžiada, avšak z odborného hľadiska nebolo uvedené potrebné. Znalec sám navrhovateľa psychiatricky vyšetril, jeho závery sú v písomnom znaleckom posudku jednoznačné, zrozumiteľné, vzájomne si neodporujú a čo súd o jeho správnosti presvedčilo najviac, bolo celkom vyčerpávajúce, odborne podložené, zrozumiteľne podané a logicky na písomný znalecký posudok nadväzujúce ústne dovysvetlenie znaleckého posudku na pojednávaní zo strany znalca. Tento jednoznačne odpovedal na všetky otázky strán aj súdu a prakticky úplne vylúčil možnosť, že by u navrhovateľa bola prítomná v čase uzavretia manželstva akákoľvek duševná porucha, ktorá by prípadne ho robila pre tento úkon nespôsobilým. Vylúčil aj to, že by nespôsobilosť uzavrieť manželstvo bola privedená prípadným užívaním liekov či ich kombinácií, ktoré by mali akýkoľvek vplyv na ovládacie a rozpoznávacíe schopnosti navrhovateľa. Znalec si písomný znalecký posudok v celom rozsahu pri svojej výpovedi pred súdom odborne obhájil. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že aj zástupca manželky po výsluchu znalca konštatoval, že po spracovaní posudku a výsluchu znalca možno vylúčiť ten ňou tvrdený dôvod neplatnosti, ktorý spočíval v tom, že by navrhovateľ nemal byť spôsobilý na právny úkon – uzavretie manželstva s ňou, čo teda jednoznačne korešponduje so záverom súdu o tom, že z tohto dôvodu je nutné vzájomný návrh manželky navrhovateľa zamietnuť.

17. Manželka ďalej tvrdila, že manželstvo účastníkov by malo byť neplatné z dôvodu, že zo strany navrhovateľa vyhlásenie o uzavretí manželstva nemalo byť vykonané slobodne, pričom okolnosťou, ktorá mala obmedziť slobodu jeho vôle, malo byť presvedčanie, resp. nátlak zo strany otca navrhovateľa. Ide o dôvod podľa § 14 ods. 1 zákona o rodine. Súd dáva najskôr do pozornosti to, že manželka navrhovateľa v podaní doručenom súdu dňa 15.12.2021 (č.l.61) uviedla, že absolútne popiera, že by manželstvo malo byť neplatné podľa § 14 ods. 1 zákona o rodine a uviedla, že ak by teoreticky takéto dôvody neplatnosti manželstva tu boli, museli by o nich vedieť obaja manželia už v okamihu uzavretia manželstva. Ešte aj na prvom pojednávaní v tomto konaní dňa 01.02.2022 uviedla, že teoreticky jediný dôvod, pre ktorý by manželstvo mohlo byť neplatné, je ten, že nepoznala charakterové vlastnosti či zdravotný stav navrhovateľa. Na jednej strane teda tvrdila, že žiaden dôvod neplatnosti manželstva v zmysle uvedeného ustanovenie nemôže byť daný, následne však podala vzájomný návrh, v ktorom existenciu dôvodu neplatnosti, ktorý najskôr absolútne vylučovala, začala tvrdiť. Už aj len uvedená nekonzistentnosť tvrdení manželky existenciu tohto dôvodu neplatnosti oslabuje. Napriek uvedenému však sa súd aj týmto dôvodom zaoberal a dospel k záveru, že nie je možné určiť manželstvo za neplatné. Pri výsluchu manželka uvádza, že v januári 2018 zistila, že je tehotná, navrhovateľa ju mal posieľať na potrat, a ona preto navštívila jeho rodičov, aby sa poradila, čo robiť. Otec navrhovateľa navrhol, že sa so synom porozpráva, aby dieťa vyrastalo v úplnej rodine, čo chcela aj matka navrhovateľa, pričom aj manželka navrhovateľa bola za to, aby sa zobrali. Následne bola svadba. O tom, že sa teda otec navrhovateľa angažoval u navrhovateľa, aby si ju vzal za manželku, vedela tak už pred uzavretím manželstva, čo napokon zástupca navrhovateľky potvrdil aj dňa 03.05.2022 na pojednávaní. Bolo by aj celkom nelogické, aby o prípadnom vplyve otca navrhovateľa (nech už tento vplyv spočíval v čomkoľvek – dohovárani navrhovateľovi, vysvetľovaní situácie či len vplyve otca navrhovateľa ako autority – rodiča) v prospech uzavretia sobáša manželka nevedela, keď ho sama u rodičov navrhovateľa iniciovala v záujme toho, aby si ju navrhovateľa vzal za manželku. Sama uviedla, že chcela, aby si ju navrhovateľ vzal. Celkom jednoznačne o vplyve otca, ktorým mal byť na navrhovateľa vyvíjaný nátlak vylučujúci dobrovoľnosť jeho vyhlásenia o uzavretí manželstva, vedela najneskôr dňa 09.06.2018 (určite aj skôr). Za použitia § 14 ods. 3 zákona o rodine platí, že právo podať návrh na určenie neplatnosti manželstva z tohto dôvodu zaniká do uplynutím jedného roka odo dňa, keď sa o tomto dôvode neplatnosti manželstva dozvedela. Sama aj vo vyjadrení k návrhu z 15.12.2021 uviedla, že o akomkoľvek dôvode podľa § 14 ods. 1 zákona o rodine manželka museli vedieť už v čase uzavretia manželstva, čo potvrdzuje vyššie uvedený záver súdu o tom, že lehota jedného roka na podanie návrhu o určenie neplatnosti manželstva z tohto dôvodu uplynula najneskôr v júni roku 2019. Vzájomný návrh však manželka navrhovateľa podala na súde až dňa 16.02.2022,

teda oneskorene, až po uplynutí lehoty podľa § 14 ods. 3 zákona o rodine, čo je samo osebe dôvodom na zamietnutie návrhu bez skúmania existencie tohto dôvodu neplatnosti manželstva. Z tohto dôvodu teda súd ani nevykonával výsluch otca navrhovateľa ako svedka, pretože jeho výsluch bol nehospodárny, a nebolo potrebné skúmať podrobnosti vplyvu svedka na navrhovateľa, pretože tak či onak by bolo nutné vzájomný návrh z dôvodu jeho neskorého podania zamietnuť. Jeho výsluch by nebol spôsobilý privodiť manželke úspech v konaní. Treba uviesť, že navrhovateľka poukazovala na údajný vplyv otca navrhovateľa na neho, avšak ani neopísala, v čom mal tento vplyv spočívať, aká bola jeho závažnosť (vyhrážky verbálne, alebo nátlak iného druhu, ak áno akého, čím sa hrozilo atď.) a ani neuviedla skutočnosti svedčiace v prospech toho, že uzavretie manželstva zo strany navrhovateľa bolo učené v priamej súvislosti s tvrdým vplyvom otca na navrhovateľa. Manželka teda ani riadne skutkovo neodôvodnila tento dôvod neplatnosti, čo bolo tiež jej povinnosťou, ktorú si dôsledne nespĺnila. Okrem toho sama podala dňa 13.07.2020 návrh na rozvod manželstva, čím teda logicky deklarovala to, že manželstvo považuje za platné a žiada toto platné manželstvo rozviesť a s odstupom takmer 2 rokov začala tvrdiť viacero dôvodov neplatnosti tohto manželstva, čo tiež oslabuje jej argumentáciu v tomto konaní. Ak uvádzala, že tento nátlak mohol byť závažný a mohol byť dôvodom na vylúčenie slobody vôle navrhovateľa v kontexte jeho vtedajšieho zdravotného stavu, súd uvádza, že nebol zistený žiaden zhoršený duševný stav navrhovateľa v čase uzavretia manželstva, ktorý by prípadne oslaboval jeho rozhodovacie schopnosti, vnímanie a úsudok, prípadne že by bol navrhovateľ náchylný na manipuláciu inou osobou, čo bolo jednoznačne preukázané znaleckým posudkom vypracovaným v tomto konaní. Ani navrhovateľ netvrdil, že by jeho rozhodnutie vstúpiť do manželstva s ňou bolo výsledkom jeho neslobodnej vôle, že by šlo o nedobrovoľné rozhodnutie vynútené inou osobou. Uvádzal, že v danom čase mal síce somatické zdravotné problémy, manželka trvala na svadbe z dôvodu tehotenstva, ale súd konštatuje, že uvedené samo osebe ešte nevyklučuje slobodu vôle navrhovateľa vstúpiť s ňou do manželstva. V opačnom prípade by všetky manželstvá, kde motiváciou vstupu do manželstva bolo primárne tehotenstvo snúbenice, by boli neplatné. To platí o to viac, ak snúbenci podali žiadosť o uzavretie manželstva dňa 09.04.2018, manželstvo uzatvárali o dva mesiace neskôr (09.06.2018), počas ktorých teda mali obaja aj navrhovateľ možnosť svoju vôľu riadne premyslieť a definitívne sformovať a zvážiť všetky riziká, výhody aj nevýhody tohto rozhodnutia. Súd vzhľadom na všetko vyššie uvedené vzájomný návrh manželky zamietol ako nedôvodný.

Záver

18. Súd nezistil žiaden dôvod, pre ktoré by manželstvo účastníkov malo byť neplatné, a preto návrh aj vzájomný návrh ako nedôvodné zamietol. Súd ešte súhrnne vo vzťahu k návrhu aj vzájomnému návrhu uvádza, že ak by aj teoreticky v čase uzavretia manželstva nebol niektorý z účastníkov (resp. aj obaja) spôsobilý na uzavretie manželstva z dôvodu prítomnosti duševnej poruchy, ktorá by mala za následok obmedzenie ich spôsobilosti na právne úkony, vzhľadom na ich aktuálny zdravotný stav by aj tak súd nemohol rozhodnúť z tohto dôvodu o neplatnosti manželstva. Podľa § 12 ods. 5 vety druhej zákona o rodine, súd nerozhodne o neplatnosti manželstva a manželstvo sa stane platným, ak sa zdravotný stav manžela stal zlučiteľným s účelom manželstva. Vzhľadom na závery znaleckého posudku, kedy znalec vykonal aj psychiatrické vyšetrenie oboch manželov a konštatoval neprítomnosť duševnej poruchy, normálny psychiatrický nález, bez akýchkoľvek patológií, odklonov od reality, bez porúch vnímania, vedomia, manželstvo by v zmysle § 12 ods. 5 vety druhej zákona o rodine vzhľadom na tieto závery konvalidovalo a stalo sa platným, pretože aktuálny zdravotný stav oboch (ešte stále) manželov, je už objektívne zlučiteľný s tým, aby manželstvo mohlo plniť svoj účel (nezáleží pritom na to, že tento medzichasom účel plniť prestalo z iných dôvodov, ako je zdravotný stav manželov). Ak sa tiež podružne argumentovalo tým, že manželstvo by mohlo byť neplatné, lebo snúbenci nepoznali vzájomne zdravotný stav a charakterové vlastnosti, uvedené dôvod neplatnosti manželstva nezakladá. Podľa § 1 ods. 3 zákona o rodine, muž a žena, ktorí chcú spolu uzavrieť manželstvo (ďalej len „snúbenci“), majú vopred poznať navzájom svoje charakterové vlastnosti a svoj zdravotný stav. V danom prípade ide o tzv. imperfektnú normu, teda taká, ktorá je bez sankcie, nejde teda o dôvod pre určenie neplatnosti manželstva. Podľa §6 ods. 2 zákona o rodine, snúbenci pri uzavieraní manželstva o.i. súhlasne vyhlasujú, že poznajú svoj zdravotný stav. Ani nepravdivosť tohto vyhlásenia však nie je nijako sankcionovaná a na bezvadnosť manželstva nemá vplyv ani to, ak jeden zo snúbencov pozná svoj zdravotný hendikep a druhého snúbenca s ním neoboznami. Uvedené preto nie je vadou, ktorá by spôsobila neplatnosť manželstva. Zatajenie nepriaznivého zdravotného stavu môže byť faktorom, ktorý povedie k rozvratu vzťahov v manželstve, avšak nevedie k určeniu neplatnosti manželstva. Z dôvodu zatajenia zdravotného stavu sa tak nemožno dovolávať uvedenia do omylu (v zmysle ustanovení

Občianskeho zákonníka), pretože náležitosti sobáša ako právneho úkonu sú komplexne upravené v zákone o rodine, a tak sa subsidiarita Občianskeho zákonníka neuplatní (k tomu aj C. I.: Zákon o rodine, komentár, 2. Vydanie, C.H. Beck, 2013, str. 28).

K ostatným návrhom a námietkam

19. Navrhovateľ opakovane žiadal, aby súd nepripustil zastúpenie jeho manželky zástupcom B. G. B., ktorého splnomocnila na zastupovanie na niektorých pojednávaniach (nemal splnomocnenie na zastupovanie pre celé konanie), pričom namietal, že ide osobu, ktorá sa mala dopustiť trestného činu voči nemu a že opakovane zastupuje navrhovateľku vo viacerých veciach. Súd týmto návrhom navrhovateľa nevyhovel.

20. Podľa § 89 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), strana sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Zvolený zástupca sa nemôže dať zastúpiť, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Podľa § 89 ods. 2 CSP, ak zvoleným zástupcom podľa odseku 1 nie je advokát, súd uznesením, ktoré doručí zastúpenej strane, rozhodne, že zastúpenie podľa odseku 1 nepripúšťa, ak zástupca zjavne nie je spôsobilý na riadne zastupovanie alebo ak ako zástupca vystupuje vo viacerých konaniach.

21. V prvom rade súd uvádza, že zástupca nie je právoplatne odsúdený za spáchanie trestného činu voči navrhovateľovi a tento dôvod prípadne ani nie je dôvodom na jeho nepripustenie ako zástupcu v zmysle vyššie cit. zákonného ustanovenia. O zastupovanie vo viacerých veciach ide spravidla vtedy, ak zástupca vystupuje vo viac ako dvoch neskončených sporoch, ktoré spolu skutkovo nesúvisia. Treba uviesť, že B. B. manželku navrhovateľa ani nezastupoval pre celé toto konanie, ale len pre vymedzené úkony (na zastupovanie na pojednávaniach, aj to nie na všetkých), navyše ak aj ako zástupca vystupuje vo viacerých konaniach, na ktoré poukazoval navrhovateľ (vo veci starostlivosti o maloletú dcéru účastníkov), tak vždy zastupuje iba manželku navrhovateľa (svoju aktuálnu partnerku), teda nie rôzne subjekty, zastupuje teda tú istú osobu vo veciach prepojených s osobami navrhovateľa a jeho manželky. Nie je ani splnená podmienka, že by veci vzájomne vôbec nesúviseli. Takéto konanie nevykazuje známky tzv. pokútnictva, na elimináciu ktorého slúži práve § 89 CSP, keď nebolo tvrdené ani zistené, že by B. B. vystupoval ako zástupca opakovane vo vzťahu k rôznym osobám v rôznych nesúvisiacich konaniach týkajúcich sa rôznych predmetov konania, prípadne v rôznom čase. Práve naopak, zistené zastúpenie je prakticky ojedinelé a viazané výlučne len na zastúpenie osoby svojej partnerky v skutkovo prepojených veciach, aj to nie na celé konanie, ale len na niektoré procesné úkony vo vzťahu k súdu. Napokon § 89 CSP slúži primárne na ochranu osoby zastupovanej a nie na ochranu protistrany, ktorej práv a povinností sa prípadne nepripustenie zastúpenia ani nijako nedotýka (napr. aj preto sa protistrane nedoručuje uznesenie o nepripustení zastúpenia, ale doručuje sa len dotknutej strane a nepripustenému zástupcovi). Preto ak aj súd pojednával s týmto zástupcom, a to najmä dňa 03.05.2022, ktoré konanie pojednávania výslovne namietal navrhovateľ v podaní z 16.06.2022, súd konal správne so zástupcom manželky, úkony tohto zástupcu vyvolávajú právne účinky. Nebol dôvod pojednávanie odročovať, najmä, ak nikto o jeho odročenie nežiadal a ak navrhovateľ bol na riadne a včas predvolaný a ani neospravedlnil svoju neúčast na pojednávaní, na ktoré sa nedostavil. Nič nebránilo súdu za takéhoto stavu pojednávať a pokračovať v dokazovaní.

22. Ak navrhovateľ namietal (podanie z 16.06.2022), že sa nevyjadril k vzájomnému návrhu, napriek tomu súd nariadil znalecké dokazovanie, súd uvádza, že vzájomný návrh mu bol riadne doručený dňa 26.03.2022 aj s výzvou na vyjadrenie sa k nemu v lehote 10 dní, ktorú výzvu navrhovateľ nespĺnil a k vzájomnému návrhu sa nevyjadril, hoci tento procesný priestor mal v dostatočnom časovom rozsahu vytvorený. Dokonca súd jedno pojednávanie nariadené pôvodne deň 22.03.2022 odročil práve z dôvodu, aby riadne doručil navrhovateľovi vzájomný návrh a aby tento mohol k nemu zaujať stanovisko a aby súd následne mohol riadne pripraviť pojednávanie. Následne bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný na pojednávanie dňa 03.05.2022, a to dňa 06.04.2022, na ktoré sa bez ospravedlnenia navrhovateľ nedostavil ani nežiadal o odročenie pojednávania, pričom tak sám opäť nevyužil možnosť sa aspoň na tomto pojednávaní vyjadriť k vzájomnému návrhu. Následne sa ale vyjadril k vzájomnému návrhu v podaní z 16.06.2022 tak, že ho považuje za účelový a obštrukčný, znalecké dokazovanie preto za

zbytočné. Súd okolnosti vyličené navrhovateľom a jeho manželkou ohľadom podozrenia na duševnú poruchu považoval za dostatočné na to, aby prišiel k doplneniu dokazovania v potrebnom rozsahu znaleckým skúmaním, pričom je to súd ktorý určuje, ktorý dôkaz a kedy je potrebné vykonať (v týchto konaniach prípadne aj bez návrhu účastníka). Napokon treba dodať, že v tomto konaní obaja účastníci navrhovali nariadenie znaleckého dokazovania za účelom preukázania toho, či druhý manžel trpel duševnou poruchou, ktorá by ho prípadne robila nespôsobilým na uzavretie manželstva, a to konkrétne navrhovateľ podaní z 20.09.2021 a manželka vo vzájomnom návrhu a následne aj na pojednávaní dňa 03.05.2021. Nariadenie znaleckého dokazovania pritom bolo nevyhnutné nutné a súd by k nemu prišiel vzhľadom na tvrdenia oboch účastníkov o nespôsobilosti druhého manželstva uzavrieť manželstvo aj vtedy, ak by ho nikto nenavrhol, pretože posúdenie prítomnosti prípadnej duševnej poruchy je otázka odborná medicínska, na ktorú súd nemá odborné vedomosti a nie je ani oprávnený si túto otázku zodpovedať sám. Zároveň súd je v zmysle čl. 6 CMP povinný postupovať tak, aby zistil skutočný stav veci a za účelom zistenia skutočného stavu veci je povinný vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhli. To znamená, že súd ani nemal inú možnosť vzhľadom na potrebu tohto odborného skúmania ako len znalecké dokazovanie nariadiť, v opačnom prípade by v rozpore s týmto zákonným ustanovením rezignoval na svoju povinnosť zistiť skutočný stav veci, ktorý v danom prípade bolo možné ustáliť len na základe odborného posúdenia, ktoré bol oprávnený vykonať len znalec z odvetvia psychiatria. Súd uvádza, že sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že by si prípadne súd mohol vystačiť aj len s odborným posúdením B. H. ako jeho ošetrojúcej psychiatricky, a to jednak aj vzhľadom na to, čo v konaní vyšlo najavo, že manželka podala na ňu trestné oznámenie, keď v záujme objektívneho a riadneho zistenia stavu veci bolo viac ako vhodné, aby odborné posúdenie vykonal znalec, ktorého vyberie súd tak, ako tomu bolo aj v tejto veci, keď znalca vybral súd náhodne zo zoznamu aktívnych znalcov. Pri posúdení veci znalcom vybraným súdom sa eliminujú prípadné zbytočné námietky spochybňujúce objektivitu prípadne odbornosť znalca, ktoré atribúty napokon vo vzťahu k B. M., ktorý posudok spracoval, ani jeden z účastníkov nenamietal. Navyše odborné posúdenie v danom prípade bolo špecifické tým, že bolo treba skúmať stav u oboch účastníkov, a teda nejavo sa súdu ani ako správne a vhodné, aby stanovisko k stavu jedného z účastníkov podával jeho ošetrojúci lekár – psychiater - neznalec (navyše zainteresovaný do sporov medzi účastníkmi) a vo vzťahu k druhému účastníkovi, aby takéto stanovisko podával znalec. Pribratý znalec B. M. si napokon sám zabezpečil podklady zo zdravotnej dokumentácie navrhovateľa od B. H., ktoré súdu aj predložil, tieto považoval za dostatočný a úplný podklad pre spracovanie posudku, čo súdu jednoznačne a presvedčivo odôvodnil a tieto podklady tak spolu s jeho vyšetrením tvorili riadny podklad pre jeho odborné závery. Pokiaľ navrhovateľ namietal, že súd nemal vykonať dokazovanie znalcom vzhľadom na jasnú účelovosť podaného vzájomného návrhu, v ktorom sa až s odstupom času začala tvrdiť jeho nespôsobilosť urobiť predmetný právny úkon, súd uvádza, že mu je zrejmé, že vzťah manželky k navrhovateľovi je ladený výrazne negatívne, že majú medzi sebou spory nielen čo sa týka starostlivosti o dcéru, ale tieto spory sú vyhrotené, dá sa povedať, že v niektorých aspektoch oboch účastníkov zjavne celkom pohlcujú. Avšak rovnako tak to platí aj naopak, keď negatívne „naladenie“ voči manželke (resp. jej novému partnerovi) vníma a prezentuje navonok aj navrhovateľ, pričom aj jemu manželka vyčítala účelovosť podania tohto návrhu. Aj vzhľadom na takto vyostrené vzájomné vzťahy súd nemôže uzavrieť, že by výlučne len jeden z manželov (ktorýkoľvek) podaním svojho návrhu alebo vzájomného návrhu zneužíval právo, alebo ho podal iba s cieľom druhého šikanovať. Ani za tohto stavu súd preto nerezignoval na svoju povinnosť seriózne a s plnou vážnosťou prejednať túto vec, vykonať potrebné dokazovanie a riadne zistiť skutočný stav veci. Ak navrhovateľ tvrdil, že súd nemal vykonať znalecké dokazovanie, lebo on nezložil preddavok na trovy znaleckého dokazovania, hoci obom účastníkom túto povinnosť súd uložil uznesením o nariadení znaleckého dokazovania zo dňa 25.05.2022, súd uvádza, že ani nezloženie preddavku navrhovateľom v danom prípade nemohlo znamenať nevykonanie tohto dôkazu. V prvom rade súd uvádza, že povinnosť zložiť preddavok uložil obom účastníkom po 500,-eur, pričom túto povinnosť si splnila len manželka, navrhovateľ preddavok nezložil. To znamená, že aj keby súd uvažoval logikou navrhovateľa (s poukazom na § 253 ods. 3 CSP) jediné znalecké dokazovanie, ktoré by súd nemal vykonať, by bolo to, ktoré navrhoval navrhovateľ (za účelom vykonania ktorého bol navrhovateľ vyzvaný na zloženie preddavku), a teda dokazovanie znalcom zamerané na skúmanie psychického stavu jeho manželky. Nebolo by dôvodu nevykonať znalecké dokazovanie za účelom skúmania psychického stavu navrhovateľa, keď manželka, ktorá toto znalecké dokazovanie navrhla, za účelom jeho vykonania preddavok v plnom rozsahu aj zaplatila, a teda tento jej návrh bol krytý preddavkom, čo by aj podľa § 253 ods. 3 CSP znamenalo, že by súd k znaleckému skúmaniu navrhovateľa (navrhnutého manželkou, ktorá preddavok zaplatila) pristúpil. Ani nezaplatenie preddavku zo strany navrhovateľa by tak neznamenovalo, že by sa „vyhol“ znaleckému dokazovaniu zameranému na

jeho osobu, naopak, by to viedlo nanajvyš ak tak k nevykonaniu ním navrhovaného znaleckého skúmania za účelom preukázania jeho tvrdení o nepriaznivom psychickom stave manželky (ktorého dôkazom o.i. mali byť tvrdené jej „bludné“ zápisky z obdobia uzavretia manželstva). Toto všetko by však platilo len v prípade, ak by toto konanie bolo sporovým konaním a nie konaním podľa Civilného mimosporového poriadku, kde, ako bolo už uvedené, je súd povinný skúmať skutočný stav veci a vykonávať všetky dôkazy aj bez návrhu účastníkov. V týchto konaniach preto nezáleží na tom, či účastník konania navrhne alebo nenavrhnú dôkaz, či zloží alebo nezloží preddavok a ani jeho nezaplatenie nemôže viesť k nevykonaniu dôkazu, pretože by tento postup bol v rozpore s čl. 6 CMP. Súd zo všetkých uvedených dôvodov vykonal znalecké dokazovanie, pretože len toto dokazovanie bolo spôsobilé byť podkladom pre posúdenie, či manželstvo účastníkov je alebo nie je platné z dôvodu duševnej poruchy niektorého z nich v čase uzavretia manželstva. Treba dodať, že ak navrhovateľ uvádza, že znalecké dokazovanie bolo zbytočné aj z dôvodu predbežného právneho posúdenia daného súdom na prvom pojednávaní, kde údajne súd mal uviesť, že celý návrh zamietne, tak toto tvrdenie nekorešponduje s tým, aké predbežné práve posúdenie súd účastníkom na tomto pojednávaní dal. Súd síce uviedol, že sa javí byť návrh nedôvodný, ale len vo vzťahu k navrhovateľom uvádzaným dôvodom neplatnosti manželstva podľa § 14 zákona o rodine. Súd ale zároveň tento predbežný záver o nedôvodnosti návrhu nekonštatoval vo vzťahu k ním tvrdenému dôvodu neplatnosti manželstva podľa § 12 zákona o rodine (existencia duševnej poruchy, práve a len ktorej sa týkalo neskôr nariadené znalecké dokazovanie), keď napokon takýto záver bez ďalšieho vykonaného dokazovania odborným posúdením súd ani nemohol sám už na prvom pojednávaní prijať. Napokon, predbežné práve posúdenie nie je záväzné a nemenné (práve preto je len „predbežné“), a súd vždy môže aj toto posúdenie prehodnotiť, rovnako ako môže prehodnotiť rozsah dôkazov, ktoré v konečnom dôsledku v konaní vykoná. Ani formulácia predbežného právneho posúdenia s určitým obsahom nezabavuje súd povinnosti vykonať znalecké dokazovanie tam, kde toto dokazovanie nie je možné nahradiť prípadne iným dôkazom a kde bez jeho vykonania nie je možné ustáliť riadne skutkový stav veci.

23. Súd neoboznamoval predložené uznesenie ORPZ v E. z 15.03.2021 o vznesení obvinenia B. G. B. za prečin výtržníctva a nebezpečného vyhrážania, obžalobu podanú pre tento skutok, trestný rozkaz vydaný pre tento skutok Okresným súdom Piešťany sp.zn. 8T/88/2021 z 03.01.2022, rozhodnutie Generálnej prokuratúry SR z 18.03.2021, ktorým bol B. G. B. dočasne pozastavený výkon funkcie prokurátora, ani oznámenie Okresnej prokuratúry I. z 08.06.2021, ani upovedomenie o podaní obžaloby, nakoľko tieto listiny nie sú spôsobilé objasniť skutočnosti rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci, keďže trestné stíhania vedené voči zúčastneným osobám nemajú vplyv na posúdenie otázky ne/platnosti manželstva účastníkov. To isté platí o listinách – uznesenie OO PZ I. z 23.03.2018 o odovzdaní trestnej veci B. B. G. Okresnému úradu I. na základe oznámenia R. T. a uznesenie MV SR, Prezídia Policajného zboru SR, NAKA z 23.19.2019, ktoré sa týkajú tretích osôb a ani nie účastníkov konania. Pre účely rozhodnutia vo veci bolo tiež irelevantné uznesenie zo dňa 30.06.2021 o vznesení obvinenia manželke navrhovateľa za pokračovací prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia a uznesenie zo dňa 28.02.2022 o začatí trestného stíhania za pokračovací prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia, nakoľko ani obsahovo ani časovo tento skutok nie je v súvislosti s uzavretím manželstva. Pre meritórne rozhodnutie nepodstatné okolnosti obsahovali aj predložené zápisnice z pojednávaní na Okresnom súde I. sp.zn. 9P/49/2021 a 13P/67/2021 vo veci starostlivosti o maloletú. Súd dokazovanie týmito listinami, ktoré neboli spôsobilé objasniť skutkový stav potrebný pre meritórne rozhodnutie súdu, preto ani nevykonával. Tieto listiny nanajvyš tak môžu hovoriť o aktuálne negatívnych a vyhrotených vzťahoch medzi účastníkmi navzájom a o sporoch týkajúcich sa starostlivosti o spoločnú maloletú dcéru, čo napokon bolo aj súdu badateľné počas celého konania, avšak táto okolnosť nie je pre posúdenie otázky platnosti manželstva relevantná. Rovnako tak súd neoboznamoval závery z polygrafického vyšetrenia B. B., pretože skúmanie jeho osoby nie je pre účely tohto konania vôbec potrebné, keďže ide o osobu, ktorá v čase uzavretia manželstva nijakým spôsobom do procesu uzavretia manželstva nevstupovala ani sa na ňom nepodieľala. Rovnako tak bolo nadbytočné a pre rozhodnutie vo veci nepotrebné oboznamovať fotodokumentáciu zaznamenávajúcu poranenie z tvrdeného uhryznutia maloletej dcéry účastníkov F.. Rovnako pre rozhodnutie vo veci neboli podstatné rozhodnutia súdov o zverení maloletej dcéry, ani vzájomná elektronická komunikácia účastníkov ako rodičov ohľadom starostlivosti o maloletú, keďže tieto s prejednávanou vecou nesúvisia a pri rozhodovaní o neplatnosti manželstva nie sú relevantné. Súd nevykonával dokazovanie ani znaleckým posudkom B. R. L. S. XXX/XXXX, ktorý sa zaoberal psychiatrickým vyšetrením B. G. B., keďže závery o duševnom stave tejto osoby nie sú pre posúdenie merita tejto veci podstatné. Napokon ani výsledok konania vedeného na ORPZ v E. pod ORP-813/1-VYS-TN-2020, ktorým je uznesenie zo dňa 25.02.2022, ktorým bola

trestná vec, v ktorej bolo začaté trestné stíhanie pre týranie blízkej a zverenej osoby, z ktorého spáchania bol dôvodne podozrivý navrhovateľ, postúpená na prejednanie priestupku Okresnému úradu v E., z dôvodu, že výsledky vyšetrovania preukazovali, že nejde o trestný čin, ale o skutok, ktorý by mohol byť posúdený ako priestupok, nijakým spôsobom neboli spôsobilé objasniť skutočnosti, potrebné pre posúdenie otázky platnosti či neplatnosti manželstva, slobody, vážnosti, určitosti a zrozumiteľnosti prejavu vstupu účastníkov do manželstva, nakoľko zistené skutočnosti dávajú obraz o vzájomných vzťahoch a správaní sa účastníkov konania navzájom, nie však o okolnostiach, za akých došlo k prejavu vôle vstúpiť do manželstva (zrozumiteľnosť, určitosť prejavov pri akte sobáša, vážnosť vôle, sloboda vytvorenia vôle). Ani toto uznesenie súd neoboznamoval z tohto dôvodu. Z uvedeného vyšetrovacieho spisu súd oboznámil, ako bolo vyššie uvedené, tam doložené znalecké posudky týkajúce sa skúmania psychického stavu manželky, nakoľko tieto ako jediné mali obsahový súvis s prejednávanou vecou a boli spôsobilé v kontexte s ďalšími odborným znaleckým dokazovaním vykonaným v tomto konaní tiež dotvoriť obraz o psychickom stave posudzovanej osoby, resp. vo svojom súhrne presvedčili súd aj tieto dôkazy o tom, že na strane manželky je možné vylúčiť duševnú poruchu, ktorá by ju robila nespôsobilou pre uzavretie manželstva s navrhovateľom. Aj vzhľadom na dôvody vyššie uvedené, pre ktoré nebolo objektívne možné konštatovať neplatnosť manželstva pre neurčitosť, nezrozumiteľnosť, nedostatok slobody a vážnosti vôle navrhovateľky, keď akékoľvek dodatočné vyjadrenia navrhovateľky produkované v trestných konaniach či iných konaniach zahájených po uzavretí manželstva nie sú dôkazom o existencii dôvodu neplatnosti manželstva v čase jeho uzavretia, iné listiny z týchto trestných konaní v spise sa nachádzajúce súd z dôvodu nadbytočnosti neoboznamoval. Ak navrhovateľ žiadal v podaní z 16.06.2021, aby súd lustroval a pripojil spisy v konaniach týkajúcich sa mal. dcéry F., o rozvod manželstva, o výživné na manželku, spisy zo všetkých trestných vecí, kde oznamovateľom alebo poškodenou je on alebo jeho manželka a kde oznamovateľom je B. G. B., súd toto dokazovanie z dôvodu jeho nehospodárnosti nevykonal. V prvom rade navrhovateľ ani v tomto podaní ani následne na pojednávaní vo veci ani na dopyt súdu nevedel objasniť, čo konkrétne z týchto (bližšie neurčených) spisov by malo byť podstatné pre rozhodnutie v tejto veci a prípadne aké konkrétne vyjadrenia, podania v týchto spisoch obsiahnuté majú svedčať niektorému dôvodu neplatnosti manželstva. Uviedol, že je toho toľko, že to nevie konkretizovať. Uvedené by ale bolo možné spravodlivo žiadať, najmä ak sám uviedol, že vzájomných trestných oznámení sú desiatky, a teda z toho sa dá usudzovať, že počet pripojených spisov by mal byť rádovo v desiatkach. Aj účastník v mimosporovom konaní je povinný úplne a pravdivo opísať skutkové okolnosti potrebné na rozhodnutie (§ 32 ods. 1 CMP) a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (§ 32 ods. 2 CMP), čo v kontexte tohto dôkazného návrhu navrhovateľ ani dôsledne nesplnil, keď žiadal pripojiť neurčitý počet bližšie neurčených spisov za účelom preukázania existencie bližšie neurčených tvrdení s neurčítym obsahom, ktoré by ale mali údajne svedčať dôvodnosti jeho návrhu. Vykonanie uvedeného dokazovania nebolo potrebné ani preto, že dôvod neplatnosti spočívajúci v existencii duševnej poruchy manželky môže byť preukázaný jedine znaleckým posudkom odborne spôsobilej osoby a ani oboznamovanie spisov z obdobia po uzavretí manželstva by nebolo dôkazom o existencii tejto duševnej poruchy, navyše ktorá tu musela byť prítomná v čase uzavretia manželstva. Vykonávať dokazovanie za účelom zistenia, či vyhlásenie manželky o vstupe dňa 09.06.2018 bolo účinné určito a zrozumiteľne, ako už bolo uvedené, bolo nadbytočné, pretože tento dôvod neplatnosti musel byť zrejmy zúčastneným v okamihu uzavretia sobáša, a teda návrh vo vzťahu k uvedenému bol podaný oneskorene a nebolo možné mu z týchto dôvodov vyhovieť, nech už by v tomto smere z týchto spisov vyplynulo čokoľvek. Čo sa týka existencie vážnosti vôle manželky, nakoľko podstatné pre rozhodnutie je len to, či si bola vedomá, aký úkon robí a čo ním chce vyvolať (čo sa dá ustáliť jednoznačne z iných vykonaných dôkazov), nie to, aký mala motív vstupu do manželstva, či doň vstupovala s navrhovateľom z lásky, alebo z akýchkoľvek iných dôvodov a ako sa s odstupom času vyjadruje o navrhovateľovi a ako jeho osobu teraz vníma či vnímala, keď s ním vstupovala do manželstva, potom vyjadrenia manželky o osobe navrhovateľa, ktoré súd mal zrejme z týchto spisov zistiť, boli pre rozhodnutie súdu celkom irelevantné. Sám navrhovateľ ani nevedel identifikovať, z akých konkrétnych tvrdení navrhovateľky sám vlastne usudzuje, že nemala jeho manželka mieniť uzavretie manželstva vážne. Rovnako tak nijako navrhovateľ nekonkretizoval žiadne skutočnosti svedčiace o tom, že by manželkina vôľa nemala byť slobodná (čo napokon pri výsluchu sama vyvrátila), navrhovateľ nekonkretizoval žiadne skutočnosti v tomto smere, ktoré by v niektorom z týchto spisov mali byť obsiahnuté a ktoré by mohli byť indíciou o tom, že vôľa jeho manželky bola neslobodná. Ani obsahovo ani časovo nie je možné vyvodiť, že by spisy o rozvode manželstva, starostlivosti o dcéru, vo výživnom na manželku, či v desiatkach trestných spisov iniciovaných na podklade vzájomných trestných oznámení až dávno po uzavretí manželstva účastníkov mali byť dôkazom o okolnostiach uzavretia manželstva, keď žiaden z účastníkov a ani navrhovateľ sám nebol schopný identifikovať, kde

a čo z týchto spisov by malo svedčať akémukoľvek dôvodu neplatnosti manželstva a do pozornosti súdu nedal prakticky žiadnu konkrétnu listinu, vyjadrenie zo všeobecne spomínaných spisov. Napokon, ak ako dôvod pripojenia týchto spisov navrhovateľ uvádzal, že aktuálne vyjadrenia navrhovateľky o jeho osobe majú byť dôvodom pre určenie neplatnosti manželstva, uvedené nie je pravdivé, pretože to, ako manželka teraz prezentuje osobu navrhovateľa (či už to, aký bol v čase sobášu alebo potom), je celkom bezpredmetné, pretože čisto teoreticky, aj keby si manželka navrhovateľa brala nie z lásky, ale z akýchkoľvek aj zištných dôvodov, alebo aj keby už vtedy k nemu prechovávala negatívne emócie (ako teraz), o ktorých skutočnostiach by sa ale navrhovateľ dozvedel až z niektorého z týchto desiatok spisov, uvedené zistenie by samo osebe dôvodom neplatnosti manželstva i tak byť nemohlo a takéto zistenie by k úspechu navrhovateľa v tomto konaní i tak nevedlo. Súd preto uvedené dokazovanie nevykonal.

Náhrada trov konania

24. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 58 CMP, (1) O nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O nároku štátu na náhradu trov konania a o výške náhrady trov konania štátu môže súd rozhodnúť samostatným uznesením aj po vydaní rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

26. Vzhľadom na to, že v konaniach, na ktoré sa aplikuje Civilný mimosporový poriadok, v zásade žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania a vzhľadom na to, že neboli splnené podmienky pre aplikáciu § 55 CMP, keďže súd v konaní nevzhladol také okolnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania bolo spravodlivé, súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania o návrhu a vzájomnom návrhu. Uvedené nepriznanie trov javí sa byť spravodlivé o to viac, ak ani jeden z účastníkov nebol so svojím návrhom v konaní úspešný, preto by ani nebolo dôvodu, aby si vzájomne čokoľvek v tomto konaní nahrádzali. O náhrade trov štátu rozhodne súd v súlade s § 58 CMP samostatným uznesením, k čomu súd pristúpil z dôvodu, že na poslednom pojednávaní, kde došlo k vyhláseniu rozsudku, bol vypočutý znalec, ktorý si uplatnil znalečné za tento úkon, o ktorom do vyhlásenia rozsudku nebolo rozhodnuté. Nebolo možné do vyhlásenia rozsudku presne ustáliť, či preddavok zložený za účelom uspokojenia tohto znalečného postačí na jeho úhradu, alebo či bude nutné vynaložiť v tejto súvislosti nejaké náklady zo štátneho rozpočtu, čím by sa už dovedy vzniknuté trovy štátu mohli ešte navýšiť.

Poučenie:

15Pc/5/2021

2

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.